

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1532,Pokaz-premierowy-filmu-Epitafrum-169-Rzecz-o-Adamie-Dedio-Adrianie-Gdynia-12-paz.html>
09.04.2026, 20:19

Pokaz premierowy filmu „Epitafrum 169. Rzecz o Adamie Dedio »Adrianie«” - Gdynia, 12 października 2007 r.

12 października 2007 roku w Teatrze Miejskim im. Witolda Gombrowicza w Gdyni miała miejsce premiera filmu „Epitafrum 169. Rzecz o Adamie Dedio »Adrianie«”. Film jest fabularyzowanym dokumentem historycznym, zrealizowanym na zlecenie IPN Gdańsk we współpracy z Aresztem Śledczym w Gdańsku.

Treścią filmu są dzieje życia Adama Dedio. Ten przedwojenny podchorąży Marynarki Wojennej urodził się w Zakopanem w 1918 roku. W czasie wojny 1939 roku walczył z Sowietami i Niemcami w oddziałach generała Kleberga. Po powrocie z niewoli w obozach jenieckich i pracy przymusowej związał się z konspiracją Armii Krajowej w Krakowie. Aresztowany latem 1944 roku, był katowany przez Gestapo. Odzyskawszy wolność leczył się kilka tygodni. Wstąpił do partyzantki. Był zastępcą dowódcy w oddziale „Wicher” Józefa Świdy „Dzika” i oficerem broni w Zgrupowaniu Partyzanckim „Żelbet”. Po wojnie, będąc już oficerem Marynarki Wojennej, nie wyrzekł się swoich ideałów i wstąpił do Narodowego Zjednoczenia Wojskowego, które na Wybrzeżu używało kryptonimu Semper Fidelis Victoria. Pełnił tam funkcję oficera wywiadu. Za działalność tę poniósł najwyższą ofiarę – 14 kwietnia 1947 roku został stracony w gdańskim więzieniu. Tylko dzięki uporowi jego matki zachował się do dzisiaj grób w miejscu jego pochówku. Miejsce to w założeniu katów miało pozostać anonimowe.

Reżyseria: Iwona Bartólewska i Janusz Marszałec; Scenariusz: Waldemar Kowalski i Janusz Marszałec; Zdjęcia: Marcin Jamrógiewicz, Sławomir Witek; Muzyka: Jacek Draczyński; Konsultacja historyczna: dr Piotr Niwiński, dr hab. Krzysztof Szwagrzyk; Wystąpili m.in.: Artur Tomczak (jako Adam Dedio), Elżbieta Mrozińska (Matka), Andrzej Richter (grabarz), Tomasz Paprocki (kpt. Bramczewski), Mirosław Rymarz (Albert Forster), Maciej Żuchowski (por. Wiktor Gębał) oraz członkowie Stowarzyszenia Trójmiejska Grupa Rekonstrukcji Historycznych.

Sceny fabularne filmu realizowano w autentycznych miejscach dramatu Adama i Marii Dedio, m.in. w Areszcie Śledczym w Gdańsku i na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku. Bazę źródłową filmu stanowią archiwalia IPN, Archiwum Państwowego w Gdańsku oraz relacje świadków, a także zachowany pamiętnik matki Adama Dedio.

Szczególną wdzięczność realizatorzy przedsięwzięcia winni są Natalii Korynckiej-Gruz – reżyser, Joannie Masze – scenograf i Danucie Myjkowskiej – producent, które zezwoliły na wykorzystanie w filmie stworzonej na terenie więzienia scenografii do widowiska „Inka

1946”.

Film wyprodukowano na zlecenie Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN Oddział w Gdańsku. Realizacja: Akademicka Telewizja Edukacyjna Uniwersytetu Gdańskiego.

Organizatorzy premiery: Teatr Miejski im. Witolda Gombrowicza w Gdyni, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku, Areszt Śledczy w Gdańsku. Patronat medialny nad premierą objęły: TVP 3 Gdańsk, Radio Gdańsk i Dziennik Bałtycki.